به نام خدا

محل درج مهر مدرسه

دبیرستان دخترانه فرهوشان ناحیه۴مشهد مقدس

امتحان پایانی نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

نام و نام خانوادگی:

تعداد صفحات : ۳ صفحه **پایه: هفتم** **نام درس: ادبیات فارسی** **مدت آزمون:۶۰ دقیقه** **تاریخ: ۱۷ / ۱۰ /۱۴۰۳**

نمره باعدد:	نمره باحروف:	نام و نام خانوادگی دبیر:	طراح سؤال:
...../.....	.....	صفورا مولایی امضا:	صفورا مولایی

شماره صندلی

ردیف	(الابذکرالله تطمئن القلوب) هماناباياد خدا دلها آرام می گیرد.	نمره
۱	**الف) جملهٔ سمت راست را با عبارات سمت چپ کامل کنید. (دو مورد در سمت چپ اضافی است).** ۱) این نقش دستوری پس از حروف اضافه می‌آید. ..... ۲) ..... هم‌خانوادهٔ واژهٔ (جاری) است. ۳) «خانه‌ای برای شب» اولین اثر ..... است. ۴) به جمله‌ای که احساس ما را نسبت به چیزی نشان می‌دهد ..... می‌گویند. ۵) یکی از آثار محمّدجواد محبّت .....نام دارد. ۶) «مژده به گل‌ها بَرید» یک جملهٔ ..... است. قصه‌های مجید رگبار کلمات متمم امری نادر ابراهیمی اجرا عاطفی مفعول	۱/۵
۲	**معنی لغت و بیت** **الف) معنای واژگان مشخص شده را بنویسید.** ۱) هجوم فتنه‌های آسمانی ۲) تو را توش هنر می‌باید اندوخت **ب) ابیات زیر را معنی کنید.** ۱) نمودش بس که دور آن را نزدیک / شدش گیتی به پیش چشم تاریک ۲) بی‌ادب تنها نه خود را داشت بد / بلکه آتش در همه آفاق زد	۲/۵
۳	**درک مطلب** **الف) به نظر شما چرا در بیت زیر مادر کبوتر، فرزند خود را به گنج تشبیه کرده است؟** **من اینجا چون نگهبانم تو چون گنج تو را آسودگی باید مرا رنج**	۱/۵

www-kanoon-ir

	ب) گزینهٔ مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید و علّت آن را بنویسید. **بیت زیر ردیف (دارد / ندارد)، زیرا .....** ای خدا ای فضل تو حاجت روا بی تو نام هیچ‌کس نبود روا **ج) چرا وقت از طلا گرانبهاتر است؟**	
۴	**مفهوم و معنی جملات** **الف) مفهوم یا معنی قسمتی که زیر آن خط کشیده شده است را بنویسید.** ۱) ای جان پدر! تو نیز اگر بخفتی به از آنکه در پوستین خلق افتی. ۲) خوشی واقعی گره از کار دیگران گشودن است. ۳) آن دست که زیر سر مادرم بود خون اندر آن خشک شده بود. ۴) ز نوکاران که خواهد کار بسیار؟	۱
۵	**دانش زبانی** **الف) نقش دستوری کلمات قافیه در بیت زیر چیست؟(ممکن است، کلمات قافیه نقش‌های متفاوتی داشته باشند)** نگشت آسایشم یک لحظه دمساز گهی از گربه ترسیدم گه از باز نقش کلمهٔ قافیه در مصرع اول: ..... نقش کلمهٔ قافیه در مصرع دوم: ..... **ب) در عبارات ۱ و ۲ کلماتی که نقش مسند دارند را بیابید و دور آن‌ها خط بکشید.** ۱) ز وحشت سست شد بر جای ناگاه ز رنج خستگی درماند در راه ۲) نگردد شاخک بی‌بن، برومند ز تو سعی و عمل باید ز من پند **ج) تعداد متمم‌های کدام بیت بیشتر است؟ (گزینهٔ درست را انتخاب کنید).** ۱) گه از دیوار سنگ آمد گه از در گهم سرپنجه خونین شد، گهی سر ۲) فتاد از پای کرد از عجز فریاد ز شاخی مادرش آواز در داد **د) نهاد و مفعول جملهٔ مقابل را بنویسید.** **«از خدا جوییم توفیق ادب»** نهاد: ..... مفعول:..... **ه) جدول را کامل کنید.** **فعل** | **مصدر** | **بن ماضی** | **بن مضارع** **بستند** | | |	۲/۵
۶	**دانش ادبی**	۰/۷۵

www-kanoon.ir

	الف) کدام مصرع با جملهٔ «وقت طلا است» آرایهٔ ادبی مشترک دارد؟ ۱) مثل یک شاخه گل جوانه بزن ۲) زندگی بر تو می‌زند لبخند **ب) بیت «زنگ تفریح را که زنجره زد / باز هم در کلاس غوغا شد» چه آرایه‌ای دارد؟** **ج) در بیت زیر کدام آرایه دیده می‌شود؟** **از دی که گذشت هیچ از او یاد مکن فردا که نیامده است، فریاد مکن** ۱) تشبیه ۲) جان‌بخشی ۳) تضاد ۴) ترادف	
۷	**تاریخ ادبیات** **از نویسندگانی که در زمینهٔ ادبیات کودک و نوجوان کتاب‌های خود را می‌نویسد و یکی از آثار او «باغچهٔ توی گلدان» است، ..... نام دارد.**	۰/۲۵
	جمع بارم	۱۰

موفق باشید.

www-kanoon.ir

به نام خدا

محل درج مهر مدرسه

دبیرستان دخترانه فرهوشان ناحیه۴مشهد مقدس

امتحان پایانی نوبت اوّل سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

پاسخنامه

تعداد صفحات : ۳ صفحه **پایه: هفتم** **نام درس: ادبیات فارسی** **مدت آزمون:۶۰ دقیقه** **تاریخ: ۱۷ / ۱۰ /۱۴۰۳**

نمره باعدد:	نمره باحروف:	نام و نام خانوادگی دبیر:	طراح سؤال:
...../.....	.....	صفورا مولایی امضا:	صفورا مولایی

شماره صندلی

ردیف	(الابذکرالله تطمئن القلوب) همانابایاد خدا دلها آرام می گیرد.	نمره
۱	**الف) جملهٔ سمت راست را کدام کلمهٔ سمت چپ کامل می‌کند؟ عبارت را به آن متصل کنید. (دو مورد در سمت چپ اضافی است).** ۱) این نقش دستوری پس از حروف اضافه می‌آید. متمم ۲) ....اجرا... هم‌خانوادهٔ واژهٔ (جاری) است. ۳) «خانه‌ای برای شب» اولین اثر ...ابراهیمی.. است. ۴) به جمله‌ای که احساس ما را نسبت به چیزی نشان می‌دهد عاطفی می‌گویند. ۵) یکی از آثار محمّدجواد محبّت رگبار کلمات نام دارد. ۶) «مژده به گل‌ها بَرید» یک جملهٔ امری. است. مسند رگبار کلمات متمم امری نادر ابراهیمی اجرا قصه‌های مجید عاطفی	۱/۵
۲	**الف) معنای مناسب واژگان مشخص شده را بنویسید.** ۱) هجوم فتنه‌های آسمانی حمله ۲) تو را توش هنر می‌باید آموخت اندوخته / غذا **ب) ابیات زیر را معنی کنید.** نمودش بس که دور آن راه نزدیک / شدش گیتی به پیش چشم تاریک آن راه نزدیک به نظرش دور رسید و از ترس و نگرانی بی‌هوش شد. بی ادب تنها نه خود را داشت بد / بلکه آتش در همه آفاق زد انسان بی ادب نه تنها برای خود مشکل ایجاد می‌کند بلکه تمامی مردم جهان را دچار مشکل می‌کند.	۲/۵
۳	**الف) به نظر شما چرا در بیت زیر مادر کبوتر، فرزندش را به گنج تشبیه کرده است؟** زیرا فرزندش برای او با ارزش است. **من اینجا چون نگهبانم تو چون گنج مرا آسودگی باید مرا رنج**	۱/۵

www-kanoon-ir

	ج) بیت زیر ردیف (دارد / ندارد)، زیرا یکی از شرایط واژگان ردیف، هم معنی بودن دو کلمه است که در اینجا رعایت نشده است ای خدا ای فضل تو حاجت روا بی تو نام هیچ کس نبود روا **د) چرا وقت از طلا گرانبهاتر است؟** زیرا با صرف طلا نمی‌توان وقت رفته را دوباره به دست آورد.	
۴	**الف) مفهوم یا معنی قسمتی که زیر آن خط کشیده شده است را بنویسید.** ۱) ای جان پدر! تو نیز اگر بخفتی به از آنکه در پوستین خلق افتی. غیبت کردن / بدگویی کردن ۲) خوشی واقعی گره از کار دیگران گشودن است. حل کردن مشکل دیگران ۳) آن دست که زیر سر مادرم بود خون اندر آن خشک شده بود. بی‌حس شده بود ۴) ز نوکاران که خواهد کار بسیار؟ افراد کم تجربه و تازه کار	۱/۵
۵	**الف) نقش کلمات قافیه در بیت زیر چیست؟** مصرع اول: مسند / مصرع دوم: متمم نگشت آسایشم یک لحظه دمساز گهی از گربه ترسیدم گه از باز **ب) در عبارات زیر کلماتی که نقش مسند دارند را بیابید.** ۱) ز وحشت سست شد بر جای ناگاه ز رنج خستگی درماند در راه ۲) نگردد شاخک بی‌بن، برومند ز تو سعی و عمل باید ز من پند **ج) تعداد متمم‌های کدام بیت بیشتر است؟** ۱) گه از دیوار سنگ آمد گه از در گهم سرپنجه خونین شد، گهی سر ۲) فتاد از پای کرد از عجز فریاد ز شاخی مادرش آواز در داد **د) نهاد و مفعول جملهٔ مقابل را بنویسید.** **«از خدا جوییم توفیق ادب»** نهاد: ما – محذوف مفعول: توفیق ادب **ه) جدول را کامل کنید.** **فعل** | **مصدر** | **بن ماضی** | **بن مضارع** **بستند** | **بستن** | **بست** | **بند**	۲/۵
۶	**الف) کدام بیت با جملهٔ «وقت طلا است» آرایهٔ ادبی مشترک دارد؟** ۱) مثل یک شاخه گل جوانه بزن ۲) زندگی بر تو می‌زند لبخند **ب) بیت «زنگ تفریح را که زنجره زد / باز هم در کلاس غوغا شد» چه آرایه‌ای دارد؟** تشخیص یا جان‌بخشی **ج) در بیت زیر کدام آرایه دیده می‌شود؟** از دی که گذشت هیچ از او یاد مکن فردا که نیامده است، فریاد مکن ۱) تشبیه ۲) جان‌بخشی ۳) تضاد ۴) ترادف	۰/۷۵

www.kanoon.ir

۷	**از نویسندگانی که در زمینهٔ ادبیات کودک و نوجوان کتاب‌های خود را می‌نویسد و یکی از آثار او «باغچهٔ توی گلدان» است، طاهره ایبد نام دارد.**	۰/۲۵
	جمع بارم	۱۰